

Lista- og handverks-skúli setast á stovn

Ein arbeiðsbólkur við Birgiri Kruse sum formanni er settur at gera álit um, hvussu undirvísingin í ætlaða lista- og handverks-skúlanum verður skipað, og hvar skúlin skal liggja. Álitið skal verða liðugt til várs og skúlin fara í gongd komandi ár.

- At seta lista- og handverksskúla á stovn er liður í eina heildarætlan á skúlaøknum, har vit skulu finna út av, hvat eigur at verða gjørt á økinum, tá ið tað ræður um ungdoms-útbúgving, sigur Hensar Ellingsgaard úr Undirvísingar- og mentamálastýrinum.

TURID KJØLBRO

Hann hevur fleiri ferðir verið uppi og vent, var við í sonevnda skúlapakkanum á sinni, men so spurdist ikki meir burtur. Nú eru ítøkilig stig tikin til, at ætlan verður til veruleika. Fyrsta dagin fer ein arbeiðsbólkur settur av Undirvísingar- og mentamálastýrinum undir at gera eitt álit um ein framtíðar lista- og handverksskúla. Og gongst sum Hensar Ellingsgaard í Undirvísingar- og mentamálastýrinum ætlar, fer ein slíkur skúli av bakkastokki antin við byrjan av næsta skúlaári ella í seinasta lagi við ársbyrjan ár 2000.

Í hvønn mun ætlaði lista- og handverksskúlin verður tengdur at Húsarhaldsskúlanum í Klaksvík, sum eisini

hevur handarbeiðsundirvísing, er óvist enn. Umboð fyrri Handsarbeiðsskúlan situr í arbeiðsbólkinum umframt umboð fyrri Klaksvíkar býráð.

- Hesi víðurskipti eru ikki greið fyrr enn arbeiðsbólkurin er liðugur við álitið, men tað er greitt, at tað verður lagt upp til úr Klaksvíki, at ein slíkur skúli verður í Klaksvík, sigur Hensar Ellingsgaard.

Roynd

Síðani januar í 1995 hevur verið skipað fyrri undirvísing í handarbeiði í Klaksvík sambært løgtingslóg frá 1983 um frítíðarundirvísing. Henda undirvísingin hevur verið ætlað sum ein roynd at finna út av, um grundarlag er fyrri at skipa hana í hesum líki. Ætlanin

hevur ongantíð frá Undirvísingar- og mentamálastýrinum verið at hildið fram við hesi undirvísing sambært umrøddu løgtingslóg.

Hvussu undirvísingin í nýggja lista- og handverksskúlanum verður skipað, og hvørji víðurskipti hon fer at byggja á, eru mál, sum arbeiðsbólkurin fer at arbeiða við. Men frá Undirvísingar- og mentamálastýrinum er greitt, at høvuðsdenturin verður føroyskt tilfeingi.

- Tað er av alstórum týðningi at menna føroyska list og listahandverk við áliti at okkara egna umhvørvi, tilfeingi og síðaarvi. Tað merkir kortini ikki, at ein slíkur skúli verður leysur av tí, ið rørir seg uttan um okkum, tí annars verður útbúgvingin ov avskorin. Vit eiga at menna okkum í samstarvi við onnur, men høvuðsdenturin eigur at verða lagdur á tað vit eiga í samfelagnum. Føroyingar hava ígjøgnum øldir drúgvir royndir í handligum virksemi av ymiskum slag og ymiskum listagreinum, og tí eiga møguleikar at vera kannaðir um tað ber til at seta í verk eina skipaða undirvísing á økinum leysa av frítíðarundirvísingini. At seta lista- og handverksskúla á stovn er liður í eina heildarætlan á skúlaøkinum, har vit skulu finna út av, hvat eigur at verða gjørt á økinum, tá ið tað ræður um ungdomsútbúgving, sigur Hensar Ellingsgaard.

Nógv at taka støðu til

Arbeissetningurin hjá arbeiðsbólkinum verður at taka støðu til, um undirvísingin skal verða skipað sum grundað og víðkað skeið, har næmingarnir bæði læra grundleggjandi arbeiðshættir, ogna sær verkligt og fakligt innlit, samtundis sum næmingarnir fáa høvi til at ognar sær nágreiniliga vitan um ávís evni og ávísar lærugreinar.

Bólkurin skal eisini viðgeva um undirvísingin skal vera ávís rættindi til víðari útbúgving í list og lista-handverki, og hvørjar lærugreinar útbúgvingin skal fata um. Spurningurin er eisini, hvussu undirvísingin skal verða skipað, sum víkuskeið ella styttri skeið. Og um hon skal verða samskipað við framhaldsdeild fólkkaskúlans, soleiðis at ein slíkur skúli kann bjóða næmingum fólkkaskúlans verkliga og ástøðiliga undir-

vísing, ið kann fara fram eins væl í skúlanum og uttan fyri skúlan. Ella um undirvísingin eigur at verða skipað í sjálvstøðugum skúla ella saman við aðrari undirvísing.

Arbeisbólkurin, ið skal gera álitið, er um at vera mannaður. Formaður í bólkinum er Birgir Kruse, lærari og lærugreinaráðgevi. Hini eru Katrin Joensen, handarbeiðslærari, Dávur Winther fyrri Klaksvíkar býráð, og Tita Winther fyrri felagið Føroyska Listafólk. Hvør fer at umboða Føroya Læraráð er ikki heilt greitt enn.

Í vár

Undirvísingar- og mentamálastýrið miðar ímóti, at arbeiðsbólkurin verður liðugur við arbeiðið tífloga komandi vár. Í fíggarlógargruppukotinum fyrri næsta ár eru pengar ikki settir av til ein lista- og handverksskúla.

- Pengar eru í skipanini í og við at frítíðarundirvísingin ræður yvir eina jättan. Í øllum førum fyrsta hálvárið, um skúlin byrjar við skúlaársbyrjan næsta ár, kundi peningur verið fingin til vegar av teirri jättanini, sigur Hensar Ellingsgaard.

Ein nevnd hevur áður arbeitt við setninginum at fyrireika lista- og handverksskúla, men einki ítøkiligt spurdist burtur úr tí. Og ein ítøkilig roynd er áður gjørd við einum lista- og handverksskúla, nevniliga á Sandi. Tað datt niður fyrri, tí næmingargrundarlagið var ov lítið og kostnaðurin ov dýrur. Hensar Ellingsgaard stúrir kortini ikki fyrri, at sama kann henda aftur.

- Tað hevur verið tosað um ein listaskúla í nógv ár, hann hevur høga raðfesting, forarbeiðið er gjørt og nú fer ein arbeiðsbólkur til verka, sum skal taka støðu til nýkur ítøkilig víðurskipti. Arbeiðsbólkurin skal verða liðugur við álitið móti vár og vit miða ímóti at seta skúlan á stovn næsta ár, sigur Hensar Ellingsgaard at enda í viðtali.

Ayoe Bjergbakke 60 ár

Í dag, 4. nov. verður Ayoe Bjergbakke, deildarsjúkrasystir á Hoved-orto Center á Ríkissjúkrahúsinum 60 ár. Føroyingar, ið hava verið í sjúkrarindum á Ríkissjúkrahúsinum kenna ivaleyst hesa kvinnuna, ið hevur veitt mongum ein ugga.

Sum barn og ung búði hon í Føroyum og hon hevur síðani vórðveitt sambandið, serliga við barn-dómsbýin Tvøroyri. Sambandið við Føroyar fer eisini fram á sjúkrasystrafakliga økinum, tá ið føroyskir starvsfelagar ella sjúkrasystralesandi eru í Danmark.

Ayoe Bjergbakke var útbúgvin sjúkrasystir í 1961 av sjúkrasystirskúlanum í Glostrup. Hon gjørdist deildarsjúkrasystir í 1980 á táverandi Ortopediska Hospital í Keypmannahavn. Síðani 1985 hevur Ayoe Bjergbakke verið deildarsjúkrasystir á ortopedisk-skrúðeildini á Ríkissjúkrahúsinum.

Rættleiðing

Í grein í blaðnum í gjár um nýggja áhugafelagið, sum ættargranskarar hava stovnað, er ein lítil missskiljing komin í, tá sagt varð, at lógin, sum Føroya Landsskjalasavn arbeiðir eftir, ikki heimilar skráseting av tilfari í ættargranskingarhøpi. Virkandi stjórni á Landskjalasavninum, Kirstin Eliassen, hevur vist okkum á, at tað lógin fyrri Landskjalasavnið forðar fyrri er, at persónligt tilfar um fólk ikki er atgeingiligt fyrr enn tað er 80 ár. Bert ein sjálvur hevur atgongd til hesi skrásettu víðurskipti og tí kann tað ikki almannakunngerast.

Í lóginu stendur, at øll hava atgeingi at savns-eindum, sum stovnar hava avhent landskjalasavninum, tá eindirnar eru 30 ára gamlar. At-

geingifreistin er 80 ár fyrri savns-eindir av persónligum slag, tað vil siga sum innihalda persónligar upplýsingar. Somuleiðis stendur, at tann, ið fær atgeingi at savns-eindum, sum ikki eru beinleiðis atgeingiligar, hevur ikki loyvi uttan heimild at almannakunngerast. Lata víðari ella nýta upplýsingar, sum eru givnar í trúnaði, og sum viðkomandi hevur fingið kunnleika til. Ein upplýsing er givin í trúnaði, tá hon í lóg ella aðrari galdandi ásetan er ásett at vera tað, ella tá tað annars er neyðugt, at hon verður hildin loyniliga av týðandi fyriliti fyrri almennum ella privatum áhugamáli.

blaðf.

Lesið eisini Sosialin á Internetinum

www.sosialurin.fo